

November 2020

Seneste nyt

Preben Bang Henriksens Nyhedsbrev (89)

Sund fornuft på nordjysk

Hofteateret

Den vestlige side af Christiansborg Slot hedder populært "Ridebanen". Her omkranser de to fløje den store åbne plads. Fløjene er blandt de eneste bygninger, der har overlevet Christiansborgs brande, og står i dag som ved indvielsen af det første Christiansborg i 1748. Denne side af slottet, var oprindeligt "forsiden" og her red Struense ind over Marmorbroen, da han i 1767 blev hidkaldt som livlæge for kongehuset.

Fløjene indeholder bl.a. De Kongelige Stalde, der huser 67 heste, men også kontorer og ikke mindst de lille hofteater, som Christian den 7 (den skøre konge) lod bygge i 1767 til teater og anden morskab. Det var således også her, der i 1772 blev holdt maskebal, efter hvilket Struense blev pågrebet som afslutning på lang tids flørt med dronning Caroline Mathilde. Det blev som bekendt hans sidste fest.

I dag fremstår lokalet stadig som teater – eller rettere et teatermuseum – og benyttes ved særlige lejligheder. Har man forvildet sig til Hovedstaden, er museet bestemt et besøg værd.

Hvor bor du egentlig, når du er i København?

Jeg bor i Anker Heegaards Gade nr. 7a 1.tv – dvs. ganske tæt på Glyptoteket og 5 minutters gang fra Christiansborg. Lejligheden er blandt 90 lejligheder a ca. 60 m², som ejes af Folketinget, og som vederlagsfrit stilles til rådighed for de folketingsmedlemmer, der er valgt vest for Storebælt.

Det er en superfin ordning, der indebærer, at man ikke skal ud på ejerlejlighedsmarkedet med deraf følgende salgsrisiko den dag, man tilfældigvis ikke længere har vælgerens gunst.

Folketingslejlighederne er dog for de fleste kun et overnatningssted. Som oftest er man på kontoret på Christiansborg hele dagen inkl. aftensmaden i Snapstinget. Det sørgelige fakta er nemlig, at det sjældent kan betale sig at udfolde de store kulinariske evner i lejligheden, dels fordi vi spiser til rimelige penge på Christiansborg (samme pris som i andre virksomhedskantiner), dels fordi alt for meget skal smides ud, når lejligheden forlades fredag og genindtages den følgende tirsdag.

Mink-gate

COVID-19 og regeringens håndtering af mink-situationen har i den grad præget måneden både “ude i landet” og på Christiansborg.

Regeringens håndtering – “mink-gate” – har været en stor katastrofe. Den har været dokumenteret i medierne og i den offentlige debat i et omfang, der får mig til at overveje, om jeg kan tilføje særlig meget her, uden at der bliver tale om ulidelige gentagelser. Jeg vil derfor fatte mig i relativ korthed.

Statsministeren – eller regeringen, som man også kan kalde hende – besluttede at slå syge mink ned sammen med mink i 7,8 km radius herfra. Det var en beslutning, der var hjemmel til i den lovgivning, som Folketinget i foråret havde vedtaget.

Problemet er så, at man – dvs statsministeren – på en eller anden måde har været bibragt den opfattelse, at hun er Folketinget og ikke behøver at overholde de spilleregler, der bl.a. er fastsat i grundloven – dvs søge en ny beslutning i Folketinget forud for på et hurtigt indkaldt pressemøde at aflive **alle mink** – syge som raske – og dermed et helt erhverv.

Og ingen af de hundredevis af rådgivere, der står til rådighed for regeringen, siger noget (eller i hvert fald høres de ikke). Forestil sig, at ejeren af busfirma selv en dag ønsker at køre bussen og for fuld drøn nærmer sig rødt lys. På rækkerne bag ved sidder alle de ansatte chauffører. De tør ikke sige noget, for så viser erfaringen at ejeren bliver sur. Bag ved sidder andre ansatte til milliongager – heller ikke de tør nævne, at der er rødt lys. Magtfuldkommenheden har vist sin bagside, og ulykken er uundgåelig.

Den skandale fortjener naturligvis en undersøgelse. Specielt bliver det jo interessant at vide, om der blev råbt højt i bussen, og om der blev råbt så højt, at chaufføren ikke kunne undgå at høre det.

Folketinget har ikke besluttet formen for undersøgelsen. Den må ikke vare 9 år og bestå af 12.546 sider således som eksempelvis “Farum-kommissionen” (udgift: 59.199.978,42 kr). Denne rapport fungerer fortsat på flere af Christiansborgs kontorer som en glimrende dørstopper – andre steder som bordskåner.

Så når “mink-gate” skal undersøges, så skal det i hvert tilfælde ske hurtigt og effektivt. Det plejer regeringen og hele dens grundlag (R, SF, EL + det løse) da også at mene – eller er det kun en holdning man har, når Inger Støjbergs embedsforrelse skal undersøges?.

Erstatning

Her på Christiansborg har vi en tendens til at svælge i hvilke formelle fejl, regeringen har begået i minksagen. Det er måske også i et vist omfang meget naturligt for en opposition.

Men der er altså også praktiske problemer, der skal løses.

Det første emne, der trænger sig på, er en rimelig erstatning til de minkavlere, der – via en ulovlig beslutning, effektueret af politi og militær – uden varsel fik trukket deres livsgrundlag væk. Det er og bliver det nærmeste, man kan nå en ekspropriation, og erstatningen må da også være derefter, dvs fuld erstatning for tabet.

Da praksis ved ekspropriationer generelt er under al kritik, så kan jeg bestemt ikke anbefale, at denne praksis overføres uden videre. Det er derfor klogt, at partierne hurtigst muligt får forhandlet nogle klare og retfærdige retningslinjer på plads for de enkelte erstatningsposter.

I den forhandling kan mange kloge teoretikere sikkert finde mange usikkerhedspunkter – eksempelvis har en minkfarm næppe været særlig rentabel de seneste år – men jeg kan kun overfor disse usikkerheder sige, at enhver tvivl om erstatningsposternes rimelighed og størrelse, ja den må – situationen taget i betragtning – komme minkavlerne til gode.

Det er et synspunkt, jeg iøvrigt har overfor enhver ekspropriation, hvor Staten som bekendt fratager borgeren sin ejendom.

Nu skal vi videre

Selvom mange oppositionspolitikere som nævnt ovenfor har megen lyst til at "svælge" i regeringens mange fejltagelser i forgangne måned (og der er mangel!) – en lyst, der ikke bliver mindre af oppositionens elendige meningsmålinger – så skal vi altså videre, og er der ikke arbejdsro for både regering og folketing, således som tilfældet har været i november måned, så bør luften renses via et hurtigt folketingsvalg. Det siger jeg, selv om vi kan risikere et genvalg af regeringen, for

også den til enhver tid siddende regering skal på et tidspunkt have ro til at regere landet.

Som nævnt foran er der vigtige udeståender (undersøgelser, erstatning mv.) vedr. mink-skandalen, der skal håndteres. Men når det er sagt, så er der herudover mange aktuelle problemer, som trænger sig på. Vi kan ikke stå i stampe og fortsat beskæftige os med at råbe efter hinanden. Vi hælder penge ud til højre og venstre, til Arne, til klima, til hjælpepakker mv. samtidig med, at økonomien hos vore største eksportmarkeder (Tyskland og USA) styrtdykker sammen med verdensøkonomien i øvrigt.

Vi har nydt godt af tidligere regerings fornuftige økonomiske politik (Schlütter, Nyrup, Fogh, Coridon og Løkke), og vi må ikke sætte vor velfærd og robusthed over styr ved et vanvittigt forbrug i en krisetid. Jeg tænker som nævnt eksempelvis på "Arne-lovgivningen", der vil koste staten 3,5 mia. hvert eneste år i fremtiden.

Vanvittig straf for vanvidskørsel

Hvis jeg en aften beslutter mig for at køre igennem Vesterbro i Aalborg med 180 timen og med et trafikdrab til følge, vil jeg blive dømt for "uagtsomt manddrab" i forbindelse med vanvidskørsel. Om en sådan forseelse oplyser Rigsadvokaten, at straffen i dag ligger på 16-18 måneders fængsel i normaltilfælde. Ja du læste rigtigt: 1½ år, dvs. prøveløsladelse efter mindre end 1 år bag tremmer.

I enkelte ekstreme tilfælde er det lykkedes at få straffen højere op. I juni kom en 26 årig mand med sprit i blodet ræsende med 156 km/t i sin Porsche Cayenne i Bogense på Fyn og ramte en bil med tre personer i. Vanvidsbilisten slap med så få skrammer, at han kunne flygte fra stedet. I den anden bil afgik alle tre personer ved døden. Det gav 3 års fængsel til vanvidsbilisten, der således kan se frem til prøveløsladelse om to år.

I begge eksempler er straffen helt ude af trit med folks - eller i hvert tilfælde min - retsfølelse. En hån mod offeret og den tilbageværende familie. Og en straf, der slet ikke har nogen præventiv virkning overfor vanvidsbilisten og ligesindede.

For øjeblikket drøftes vanvidskørsel da også på Christiansborg med henblik på en lovændring fra nytår. Jeg arbejder på, at straffen kommer til at stige markant – både for den vanvidsbillist, der koster menneskeliv, men også for den, der ved et tilfælde (endnu) ikke har forårsaget døden hos andre.

Samtidig vil der ske en lang række "mindre" stramninger. Hvis politiet jagter et bandemedlem i en bil og vennerne ved chikanøs kørsel lægger politiet hindringer i vejen (f.eks. ved at lægge sig foran politibilen, indtil den eftersatte er sluppet væk), så er straffen (straffelovens § 119.4) i dag en bøde på 1200 kr. Ja, der står tolvhundrede kroner! Det skal selvfølgelig fremover ændres til en ubetinget fængselsstraf.

Også kapkørsel vil indbringe en fængselsstraf, ligesom vanvidsbillisten kan forvente, at den bil, der benyttes, vil blive konfiskeret uden videre og i øvrigt uanset ejerforhold. Derfor gør man klogt i fremover at overveje særdeles grundigt, hvem man låner eller leaser sin bil ud til.

Klart er det, at der nu endelig kommer til at ske væsentlige tiltrængte opstramninger overfor vanvidskørsel. Vanvidskørsel skal ikke straffes med en vanvittig latterlig straf.

Råderummet

Et "råderum" plejer at være en afgrænsning af, hvad den person kan foretage sig. Det er det – næsten – også i nationaløkonomisk sammenhæng.

Nærmere betegnet går det ud på at Finansministeriet har en meget stor regnema-skine, der fodres med Statens forventede indtægter og forventede udgifter over de næste 5 år. Man prøver altså at fremskrive indtægter og udgifter i henhold til f.eks. den vedtagne skattepolitik, vedtagne reformer, udvikling i levealder, offentlige investeringer og 1000 andre ting.

Herefter får man et tal for det forventede "overskud", der f.eks. kan benyttes til vækst i det offentlige forbrug eller andre politiske initiativer i de år, der budgetteres på.

Så når vi taler om at vedtage store udgiftskrævende initiativer, så vil man ofte se politikerne henvise til, at pengene skal finansieres over "råderummet", altså det overskud, vi forventer at se over de kommende år.

Ikke alle økonomer er enige i, hvordan "råderummet" skal beregnes. Men de er enige om én ting: de penge, der "tilvejebringes" ved beregningen af råderummet, de kan kun bruges én gang. Og det er nok her, vi på Christiansborg som oftest fejler, for kan vi ikke direkte anviser nye konkrete indtægter eller besparelser til finansiering af en ny udgift, så "*tager vi pengene af råderummet*".

Virker straf – og virker vort straffesystem?

Når vi straffer lovovertrædelser har det sit udgangspunkt i dels at fortælle den dømte og andre, at denne adfærd ikke tolereres, dels at holde forbryderen ude af spillet en tid, og endelig at undgå, at folk selv foretager afstraffelsen. Men disse hensyn forudsætter naturligvis en relevant og proportional straf fra domstolens side.

TV2 bragte 8. og 15 oktober udsendelserne "Forført af Jacob", der i hovedsagen behandlede en persons gerninger overfor 4 unge piger, herunder bl.a. psykisk kontrol, stalking, frihedsberøvelse og vold.

Nu er det desværre ikke altid, at tingene beskrives objektivt i TV-dokumentarer, så jeg satte mig for at gennemgå den 125 sider lange dom fra retten i Kolding (30.9.2020, j.nr. 3-5250/2020). Allerede nu kan jeg afsløre, at TV dokumentaren ikke rammer helt skævt og – hvis udsendelsestiden var længere – sagtens kunne have omtalt langt flere og mere graverende forhold.

Fakta er, at der i september 2020 blev rejst tiltale mod en yngre mand for 75 forskellige lovovertrædelser. Det hører heldigvis til sjældenhederne, at vi ser et anklageskrift med angivelse af så mange og vidt forskellige forbrydelser.

Forholdene er begået over 7 år uden tiltalerejsning, hvilket også er særdeles usædvanligt og bestemt heller ikke kan have virket præventivt på den tiltaltes løbende adfærd. Stregen burde således have været slået lang tid før – en eller flere

gange –, hvilket måske kunne have bremset adfærden og under alle omstændigheder have udløst "gentagelsesvirkning" med deraf følgende højere straf, hvis adfærden fortsatte. Mange mennesker kunne have undgået at blive ofre.

Den dømte var som nævnt tiltalt for 75 forhold. Da al rimelig tvivl skal komme tiltalte til gode, blev han "alene" dømt for 38 lovovertrædelser. Disse strækker sig over et særdeles omfattende virke, som jeg skal forsøge at gengive ved opstilling af forbrydelsen og antal overtrædelser:

- 1 svig
- 6 bedragerier
- 2 trusler
- 4 vold
- 1 frihedsberøvelse
- 1 vidnetrussel
- 2 trusler mod offentligt ansatte
- 1 udgiver sig som offentlig myndighed (foged)
- 2 hærværk
- 1 ordensbekendtgørelsen
- 1 indsamlingsloven
- 1 restaurationsslagsmål
- 1 polititilhold
- 14 overtrædelser af færdselsloven

I sig selv et helt uhørt synderegister.

Dommen lød på 1½ års fængsel og er ikke anket, hverken af anklager eller forsvarer, hvilket betyder, at jeg kan ytre mig om den uden at komme i konflikt med lovgivningen, herunder magtens tredeling: Der er et eller andet rivende galt med systemet, når man kan slippe af med 1½ års fængsel – typisk med prøveløsladelse efter et år – for så mange, grove og kontinuerlige forbrydelser overfor andre mennesker. Så er den egentlig ikke længere.

Helt i tråd med det voldsomme misforhold, der er i voldsdomme mellem strafferamme og faktisk idømt straf, så fortsætter vi også rabatten ved et væld af forbrydelser, jfr. opstillingen ovenfor, forbrydelser, der efter min opfattelse burde være takseret langt, langt højere.

En grundig revision af disse forhold vil være medvirkende til et bedre og mere retfærdigt straffesystem. Det er derfor et af de krav jeg har med til de igangværende forhandlinger om politiet og anklagemyndighedens virke.

Se i øvrigt min kronik i Jyllands-Posten 17. november 2020 <https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE12561426/straffesystem-traenger-til-et-kraftigt-efter-syn/>

Bertels Julesang

Lad det være sagt med det samme: Bertel Haarders Julesang anno 2020 er endnu ikke udkommet. Jeg ved ikke i skrivende stund, om den måtte være på vej.

Har vor fantastiske huspoet mistet lysten, kan jeg egentlig godt forstå det. Som mange måske erindrer, så blev han sidste år udsat for kritik pga. sin humoristiske beskrivelse af livet i den københavnske (teknik-)borgmesterseng.

Jeg forventer nu, at de, der blev krænket og forargede over Bertels indsats nu selv kommer med deres version – men det er nok en smule for meget at forvente, når man kender de pågældende.

Skulle sangen – altså Bertels – udkomme, vil den straks blive eftersendt til samtlige abonnenter

Med venlig hilsen

Preben Bang Henriksen